

ПРИСТУП ПРОБЛЕМУ НАРОДНОГ ФРОНТА У СРБИЈИ

Значајном питању народноослободилачког фронта као историјском феномену у Србији и Југославији посвећена је извесна, али не и довољна пажња у науци. Тај феномен глобално захвата покрет Народног фронта уочи и почетком II светског рата, Народноослободилачки фронт од времена када је у Србији почео народноослободилачки рат против фашистичко-окупаторског система до његовог победничког краја и послератни развој Народног фронта, како уопштено можемо назвати читаву ову појаву која је временом мењала, односно модификовала име као и одређене своје карактеристике. Наша се тема тиче конкретно ратног Народноослободилачког фронта са његовим развојним преображајем непосредно по ослобођењу на тлу Србије. Тај развојни преображај Народног фронта одсликавао је развој читаве наше средине, српско-југословенске, у времену рата, потом кроз утемељивање једног историјски новог политичког и друштвеног система.

Пошли смо од појаве ратног фронта која чини темељ наших истраживања. Та појава била је изазовна за истраживаче, али у једној релативној мери и само у контексту обраде других битних компонената народноослободилачког покрета. До данас питање Народноослобо-

дилачког фронта у народноослободилачком рату на тлу Србије није посебно обрађено. Тај проблем је делимично мање или више, углавном недовољно захватан бројним прилозима иначе богате историографије рата и револуције 1941-1945. Историографији народноослободилачког покрета и револуционарног рата вођеног на нашим просторима углавном недостају синтетична дела, као и обрада извесних компоненти и појава тог феномена. Међу њима је свакако специфична појава Народноослободилачког фронта који, сматрамо, завређује посебно интересовање, нарочито стога што је до сада био мање на мети анализе савремене науке.

Проблем НФ-а заслужује дубље интересовање историографије будући да је реч о појави комплексно везаној за историјска збивања у дужем временском раздобљу. Та појава вуче корене из предратних година када је створен Народни фронт као општеполитичка асоцијација суи генерис. Она се наставља после ослобођења 1945. да би тада у радикално измењеним условима добила сасвим другачији карактер. Тај прелаз ратног фронта у организацију која ће под мирнодопским околностима да одигра своју улогу, посебно у смислу преласка на монополитички систем, треба да буде предмет интересовања савремене науке уопште, не само историјске, како би се то комплексно питање свестрано обрадило и разрешило. Читав проблем је данас, разумљиво, веома актуелан и захтева консеквентну оцену савремене науке.

НФ је, дакле, обрађиван у историјској науци парцијално или уопштено у делима општијег карактера. Ваља истаћи књигу Душана Живковића *Народни фронт у Југославији 1935-1945*, у којој се аутор бави делатношћу Народног фронта у Краљевини Југославији између 1935. и 1941, као и у периоду народноослободилачког рата југословенских народа до ослобођења 1945. Само део књиге се односи на појаву НО фронта у Србији. Затим студија